

ВИХОВНА ГОДИНА

Правова культура студента

Тема, яку ми сьогодні обговорюємо, має дуже серйозну основу. Права студентів неможливо розглядати як окремих, відірваних від життя термін. Права студентів, ваші права нерозривно зв'язані з таким поняттям як правова культура студента, правова культура людини взагалі.

Хто дасть відповідь на це питання: що таке «Правова культура?» Як ви розумієте цей термін?

Правова культура – глибоке знання та розуміння права, досконале виконання його вимог як свідомої необхідності та внутрішньої впевненості.

Правова культура – це поведінка людини в межах діючої правової моделі. До правової культури студента належить:

- повага до права й переконаність у його соціальній та особистій цінності;
- наявність певного вантажу юридичних знань;
- висока загальна культура й широка ерудиція, освіченість;
- принципово вмотивована правомірна поведінка як у навчальному закладі, так і в професійній діяльності та у повсякденному житті;
- висока громадсько-правова активність.

Крім цього, до складу ознак індивідуальної правової культури мають входити й такі риси: досконале знання Конституції України; усвідомлене прагнення і практичне вміння користуватись приписами чинного законодавства.

Хочу навести дані соціологічних досліджень стану правової культури і правосвідомості студентів. Сьогодні почуття патріотизму, громадського обов'язку перед країною, суспільством, шанобливе ставлення до права, рідної мови, культури, традицій й висока етика між людських стосунків взагалі втратили значення. Тотальна пропаганда прикрашеного егоїзму знищила такі суспільно необхідні якості як, шанобливе ставлення до іншої людини, - визнання прав і свобод особистості.

Зрозуміле ставлення деякої частини студентів до себе і оточуючих знаходить прояви у відкритій неповазі до людей, незалежно від їх віку або соціального статусу. Що призводить не лише до порушення дисципліни, а й прав та свобод людини і громадянина. Відчуваючи безкарність, деякі студенти навіть дозволяють фізично й психологічно тиснути на викладачів, членів трудового колективу навчального закладу, інших студентів.

Найбільш поширеними видами порушення студентами дисципліни є: систематичні запізнення на лекції, прогулювання пар; критика або висміювання особистих якостей викладача, організації навчального процесу кафедрами; не виконання навчального плану; використання під час лекцій мобільних телефонів; недбайливе ставлення до майна навчального закладу та навмисне його псування; використання вульгарної лексики; паління у неналежних місцях, тощо. Подібні негативні явища спостерігаються майже у всіх вузах України.

Стаття 53 Конституції України зазначає, що кожен має право на освіту. Згідно зі ст.24 Конституції всі громадяни мають рівні конституційні права і обов'язки, а отже, і рівне право на однакову можливість реалізації свого права на освіту. Це означає, що якщо несвідомі студенти порушують дисципліну, тим самим вони заважають іншим реалізувати своє право на освіту, посягають на їх конституційні права і обов'язки.

Слово студент походить від латинського «students», що означає старанно працюючий, людина яка ретельно навчається.

Студентом згідно зі ст.53 Закону є особа, яка в установленому порядку зарахована до вищого навчального закладу і навчається за денною (очною), вечірньою або заочною дистанційною формами навчання з метою здобуття певних освітнього та освітньо-кваліфікаційного рівнів.

Дорогі студенти! А чи знаєте ви про свої права? А які в студента є обов'язки?

Особи, які навчаються у вищих навчальних закладах, мають право на:

- вибір форми навчання;
- безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою базою вищого навчального закладу;
- участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозиумах, виставках, конкурсах, представлення своїх праць для публікацій;
- участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;
- участь у об'єднаннях громадян;
- моральне та матеріальне заохочення за успіхи у навчанні та активну участь у науково-дослідній роботі;
- захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного;
- безкоштовне користування у вищих навчальних закладах бібліотеками, інформаційними фондами, послугами навчальних, наукових, медичних та інших підрозділів вищого закладу;
- канікулярну відпустку тривалістю не менше ніж вісім календарних тижнів.

Також студенти вищих навчальних закладів, які навчаються за денною (очною) формою навчання, мають право на пільговий проїзд у транспорті, а також на забезпечення гуртожитком у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України. Вони мають право на отримання стипендій, призначених юридичними та фізичними особами, які направили їх на навчання, а також інших стипендій відповідно до законодавства.

Як бачимо прав чимало. Однак законотворці, поряд з таким детальним переліком прав, майже оминули питання обов'язків студентів. Але вони все ж таки є.

Згідно зі ст.55 Закону, особа, які навчаються у вищих навчальних закладах, зобов'язані:

- додержуватися законів, статусу та правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу;
- виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану.

Студенти першого курсу здебільшого ще є неповнолітніми. Проте відповідно до ст.1179 Конституції України вони зобов'язані відшкодувати завдану шкоду здоров'ю педагогу внаслідок вчинених протиправних дій. Так, згідно з ч.1 цієї статті неповнолітня особа (у віці від 14 до 18 років) відповідає за завдану нею шкоду самостійно на загальних підставах та ч.2 – у разі відсутності у неповнолітньої особи майна, достатнього для відшкодування завданої нею шкоди, вона відшкодовується в частці, якої не вистачає, або у повному обсязі її батьками або піклувальниками.

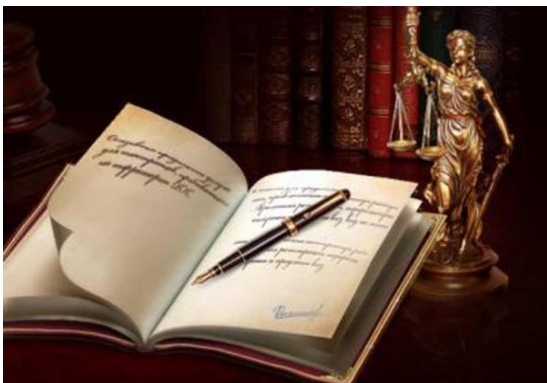
Також хочу нагадати вам, що 22 вересня 2005 року прийнято Закон України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення». Згідно цього закону куріння тютюнових виробів у заборонених місцях тягне за собою попередження або накладання штрафу від одного до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Повторне протягом року вчинене порушення тягне за собою накладання штрафу від п'яти до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Згідно зі ст.3 Конституції України здоров'я людини є недоторканим, ст.49 – кожен має право на охорону здоров'я і ст.50 – кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди. Людина вільна розпоряджатися своїм життям, проте це розпорядження не повинно порушувати прав і свобод інших людей. Тому – шкодь собі, але роби це у спеціально відведеному місці.

Знання і розуміння зазначених положень чинного законодавства щодо правового регулювання поведінки студентської молоді можливе лише за умови підвищення правової культури цієї частини громадян нашого суспільства, тобто вашої правової культури.

А зараз, друзі, давайте обміркуємо все те, що почули. Як в вашій студентській групі виконуються права та обов'язки? Якими правами ви користуєтесь в реальному житті? Чи були у вас випадки порушення прав? А як ви виконуєте свої обов'язки?

Після всього почутого, ми зробимо висновки:

1. Для того, щоб знати і розбиратися в своїх правах, треба бути всебічно розвинутою людиною, володіти правовою культурою та правосвідомістю.

2. Формування правової культури студента можливе за умови здійснення загальногромадянського виховання. Громадянськість перетворює людину з покірливого підданого влади у громадянина, який знає свої права і обов'язки, вміє грамотно, на основі закону, за допомогою демократичних інститутів і процедур відстоювати свої

інтереси. Громадянськість, згідно з визначенням ще стародавніх греків, це передусім відповідальна участь людини у суспільних справах.

3. З великим побоюванням треба нам усім ставитися до зростаючої бездуховності, особливо серед молоді. Самозадоволення, агресивна байдужість, зневажливе ставлення до права, до людей розумової праці може обернутися національною трагедією. Сподівання, що всі ці вади молоді, як, до речі, і дорослих зникнуть тоді, коли стабілізується соціально-економічне становище суспільства,- даремні й нереальні. Без цілеспрямованого виховання (у тому числі й правового) держава аж ніяк не може обійтися.

Вкористана література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року (зі змінами та доповненнями).
2. Олійник А.Ю. Основи історії і теорії держави і права: навч. посібник\ А.Ю.Олійник. – К.: «Центр учбової літератури», 2015.-200с.
3. Майданник О.О. Конституційне право України: Навч. пос. – К.: Алерта, 2011. – 380с.
4. Закон України «Про вищу освіту» - Законодавство України. Від 01.07. 2014р.
5. Закон України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» від 22.09.2005р./Голос України.-2005.-№201
6. Головченко В.,Потьомкін А Правові механізми формування правосвідомості студентів \Право України.-2006.-№4.-с.100.

Підготувала та провела бібліотекар 1 категорії Прищепчук Катерина Михайлівна.